

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
sammanträde 2008-05-15

Remiss av motion till fullmäktige om arbetstider

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden anser remissen besvara med tjänsteutlåtandet.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Bakgrund

Oppositionsborgarrådet Ann-Margarethe Livh (v) har i bifogad motion till kommunfullmäktige föreslagit att man ska

1. Kartlägga förhållandena för stadens skiftarbetande och övriga som arbetar på icke kontorstid avseende arbetsmiljö, hälsa, barnomsorg samt jämställdhet.
2. Lämna förslag på förbättringar av arbetsförhållandena för dem som arbetar skift och övriga som arbetar på icke kontorstid i stadens tjänst samt lämna förslag på förbättringar av kommunal service (t.ex. barnomsorg) för dessa personalgrupper.
3. Erbjuder årliga hälsoundersökningar för alla stadens anställda som arbetar skift eller alternerar mellan dag, kväll och natt respektive enbart kväll eller natt.
4. Skriva in i förfrågningsunderlag och avtal med privata utförare att personaltätthet och arbetsförhållanden för personalen inklusive skiftarbetande och övriga som arbetar på icke kontorstid ska vara minst likvärdiga med stadens egna verksamheter.

Stadsdelsförvaltningens synpunkter

Av motionen framgår inte vad som menas med *kontorstid*. I och med att det finns en tydlig tendens i samhället att allt fler myndigheter, organisationer och företag tillhandahåller service alla veckans dagar, ibland t o m dygnet runt (24-timmarsmyndigheten) har begreppet kontorstid förlorat lite av sin gamla betydelse. I det här sammanhanget antas dock motionären syfta på traditionell kontorstid dvs helgfri måndag - fredag inom intervallet kl 7 - 19. Utanför detta tidsintervall är man vanligen berättigad till ersättning för obekvämt arbetstid (OB-ersättning).

Stockholms stads största yrkesgrupp är *barnskötare* med 5 397 anställda (januari 2008). Barnskötarna är till 89 procent kvinnor. Barnskötarna arbetar så gott som

uteslutande kontorstid dvs helgfri måndag - fredag inom intervallet kl 7 - 19.

Näst största yrkesgrupp är *vårdbiträden* med 3 962 anställda. De är till 80 procent kvinnor. Gamla har samma vårdbehov alla veckans dagar, vilket innebär att en del vårdbiträden arbetar på lördagar och helgdagar, i vissa fall även kvällar och nätter.

Tredje största yrkesgruppen *förskollärare* med 3 525 anställda är till 95 procent kvinnor. De arbetar så gott som uteslutande kontorstid dvs helgfri måndag - fredag inom intervallet kl 7 - 19.

Fjärde största yrkesgruppen *undersköterskor* med 2 866 anställda är till 86 procent kvinnor. De arbetar som vårdbiträden med vård av gamla där behovet är oförändrat alla veckans dagar. Vissa arbetar även kvällar och nätter.

Samma gäller för femte största yrkesgruppen *vårdare* med 1 838 anställda som till 70 procent är kvinnor. Vårdarna arbetar dock mer med funktionshindrade än med gamla.

Sjätte största yrkesgrupp i staden är *socialsekreterare* med 1 273 anställda. De är till 82 procent kvinnor. Socialsekreterare arbetar huvudsakligen kontorstid dvs helgfri måndag - fredag inom intervallet kl 7 - 19.

Stadens *lärare* är uppdelade på ett 20-tal olika befattningstyper, men slår man ihop dessa blir det stadens i särklass största yrkesgrupp med ca 8 000 anställda. Drygt 70 procent är kvinnor. Lärarna arbetar huvudsakligen kontorstid dvs helgfri måndag - fredag inom intervallet kl 7 - 19.

Som synes finns det ingen enhetlig bild i staden. Några av de allra största och kvinnodominerade yrkesgrupperna - lärare, barnskötare och förskollärare - arbetar så gott som uteslutande kontorstid dvs helgfri måndag - fredag inom intervallet kl 7 - 19.

Att vårdbiträden, undersköterskor och vårdare behövs alla veckans dagar och till viss del även kvällar och nätter beror på att gamlas och funktionshindrades hjälpbehov inte låter sig begränsas till kontorstid. När det gäller de här yrkesgrupperna blir det problem om en stor del av den fasta personalen endast arbetar kontorstid. Då måste man kompensera med ett stort antal tim-anställda under veckans övriga tider, vilket kan gå ut över kvalitet och kontinuitet i vården.

När det gäller motionärens förslag om kartläggning av anställda som inte arbetar endast kontorstid tycker förvaltningen att det redan idag finns en hel del fakta t ex sjukfrånvarostatistik för olika yrkesgrupper och Utrednings- och statistikkontorets

(USK) återkommande medarbetarenkäter.

Barnomsorg under obekvämlig arbetstid är en möjlighet som finns redan idag. Att det är rätt få som utnyttjar den beror nog på att de flesta småbarnsföräldrar ser det som en nödlösning och i det längsta försöker lösa sin barnomsorg på annat sätt.

Återkommande hälsoundersökningar för personal är något som vissa arbetsgivare har. Ibland uttrycks från medicinskt håll tveksamhet över värdet ställt i relation till de stora resurser som generella hälsoundersökningar tar i anspråk. Staden har inte denna typ av hälsoundersökningar. Om man begränsar dem till särskilt utsatta grupper, t ex de som ständigt arbetar natt, skulle det kanske vara effektivt.

Motionärens fjärde förslag rör bemanning inom verksamheter som staden driver via entreprenör eller via stadens pengsystem. Bemanning, personaltäthet, schema etc är inte lika i all verksamhet som staden själv driver med egna anställda och kan inte heller vara det, eftersom det är olika förutsättningar för olika verksamheter. Samma sak gäller för verksamhet som staden driver via entreprenörer eller via stadens pengsystem. Man måste bedöma från fall till fall och den aktuella verksamhetens behov måste avgöras, inom de lagar och regler som finns på arbetsmarknaden.
